

04.12.2018 №5088/3/99-99-13-01-02-14/УПК

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України розглянула Ваше письмове звернення про отримання індивідуальної податкової консультації щодо деяких питань обліку та оподаткування доходів фізичною особою, яка провадить незалежну професійну та одночасно підприємницьку діяльність, та у межах компетенції повідомляє.

Порядок та умови взяття на облік та зняття з обліку у контролюючих органах фізичних осіб, які зареєстровані як фізичні особи – підприємці та при цьому провадять незалежну професійну діяльність, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 09.11.2011 № 1588 «Про затвердження Порядку обліку платників податків і зборів» (далі – наказ № 1588).

Якщо фізична особа зареєстрована як підприємець та при цьому така особа провадить незалежну професійну діяльність, така фізична особа обліковується у контролюючих органах як фізична особа – підприємець з ознакою провадження незалежної професійної діяльності.

У такому разі фізична особа зобов'язана подати особисто (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) або через уповноважену особу до контролюючого органу за місцем свого постійного проживання заяву за формою № 5-ОПП з позначкою «Зміни» та копію свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю.

Взяття на облік здійснюється у день отримання контролюючим органом заяви за формою № 5-ОПП, про що фізичній особі надсилається (видається) довідка про взяття на облік за формою № 34-ОПП.

Статтею 1 Закону України від 05 липня 2012 року № 5076 «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що адвокатською діяльністю визнається незалежна професійна діяльність адвоката зі здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту.

Згідно з п.п. 14.1.226 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) незалежна професійна діяльність – це діяльність адвокатів за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою – підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб.

Так, фізична особа, яка здійснює незалежну адвокатську діяльність, не може бути підприємцем у межах такої адвокатської діяльності. Адвокатська діяльність не є підприємницькою і не може здійснюватися фізичною особою – підприємцем.

Відповідно до п. 291.3 ст. 291 Кодексу спрощена система оподаткування, обліку та звітності застосовується виключно юридичними особами або фізичними особами – підприємцями, застосування спрощеної системи оподаткування фізичними особами, які здійснюють незалежну професійну діяльність, Кодексом не передбачено.

Фізична особа – підприємець не може здійснювати адвокатську діяльність, а до доходів, отриманих від провадження адвокатської діяльності, не може бути застосовано спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

Таким чином, фізична особа, яка здійснює підприємницьку діяльність та одночасно провадить незалежну професійну діяльність, веде окремий облік доходів/витрат, отриманих/понесених від провадження незалежної професійної діяльності і підприємницької діяльності, та здійснює окремо розрахунки з бюджетом.

Порядок оподаткування доходів, отриманих фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність, встановлено у ст. 178 Кодексу.

Оподаткування доходів фізичних осіб – підприємців – платників єдиного податку визначено гл. 1 розд. XIV Кодексу.

У разі, якщо фізична особа, яка провадить незалежну професійну діяльність, одночасно здійснює підприємницьку діяльність на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності, така особа реєструє у контролюючому органі та веде дві книги обліку доходів та витрат.

Одну Книгу обліку доходів та витрат, затверджену наказом Міндоходів від 16.09.2013 № 481, для відображення доходів, отриманих від незалежної професійної діяльності, другу Книгу для обліку доходів від підприємницької діяльності на спрощеній системі оподаткування, затверджену наказом МФУ від 19.06.2015 №579.

За результатами звітного року такий платник податку подає дві податкові декларації:

– декларацію про майновий стан і доходи за формою, затвердженою наказом ДФС від 02.10.2015 № 859 зі змінами, для відображення доходів, отриманих від незалежної професійної діяльності (подає до 1 травня року, що настає за звітним та сплачує податок на доходи фізичних осіб та військовий збір до 1 серпня року, що настає за звітним);

– декларацію платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця, за формою, затвердженою наказом МФУ від 19.06.2015 № 578, для відображення доходів, отриманих від підприємницької діяльності (подає протягом 40 календарних днів, що настають за останнім днем звітного (податкового) кварталу та сплачує єдиний податок протягом 10 календарних днів після граничного строку подання декларації).

Відповідно до п. 4 частини першої ст. 4 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464) платниками єдиного внеску є фізичні особи – підприємці, у тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування.

Крім того, згідно з п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464 платниками єдиного внеску є особи, які провадять незалежну професійну діяльність, зокрема адвокатську діяльність, та отримують дохід від цієї діяльності.

Базу нарахування єдиного внеску для зазначених категорій платників визначено ст. 7 Закону № 2464.

Згідно з нормами частини п'ятої ст. 8 Закону № 2464 єдиний внесок для зазначених категорій платників єдиного внеску встановлено у розмірі 22 відс. до бази нарахування єдиного внеску.

При цьому, особи, які провадять незалежну професійну діяльність, отримують дохід від цієї діяльності та одночасно є фізичними особами – підприємцями формують і подають до контролюючого органу окремі звіти та сплачують єдиний внесок відповідно до виду діяльності та обраної системи оподаткування (ст. 6 та ст. 9 Закону № 2464).

Відповідно до п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.